

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОШТАНСКИМ УСЛУГАМА

Члан 1.

У Закону о поштанским услугама („Службени гласник РС”, бр.18/05 и 30/10), у члану 9. став 2. речи: „Републичка агенција за поштанске услуге” замењују се речима: „агенција надлежна за електронске комуникације и поштанске услуге (у даљем тексту: Агенција)”.

Члан 2.

После члана 11. додаје се члан 11а, који гласи:

„Члан 11а

Јавни поштански оператор, поред поштанских услуга, може обављати и друге делатности, и то:

- 1) заступање у осигурању, у складу са прописима којима се уређују послови осигурања;
- 2) мењачке послове, у складу са прописима којима се уређује девизно пословање;
- 3) послове у вези са међународним упутницама у динарима и ефективном страном новцу, у складу са прописима којима се уређује девизно пословање;
- 4) друге делатности у складу са оснивачким актом и статутом.”

Члан 3.

Члан 62. мења се и гласи:

„Члан 62.

Овлашћења и надлежности у области поштанских услуга остварују:

- 1) Влада;
- 2) министарство надлежно за послове поштанских услуга (у даљем тексту: Министарство);
- 3) Агенција у складу са законом којим се уређују електронске комуникације, односно законом којим се уређују поштанске услуге;
- 4) овлашћени јавни поштански оператор.”

Члан 4.

Члан 65. брише се.

Члан 5.

У члану 66. став 1. тачка 1) мења се и гласи:

„1) доноси опште услове за обављање поштанских услуга, прописује параметре квалитета за обављање поштанских услуга, прописује минимални квалитет у обављању универзалне поштанске услуге и прати њихову примену;”.

После тачке 12) додаје се тачка 12а), која гласи:

„12а) утврђује начин и услове приступа поштанској мрежи јавног поштанског оператора и води регистар закључених уговора;”.

У ставу 2. речи: „9) и 11)” замењују се речима: „9), 11) и 12а)”.

У ставу 3. речи: „1) до 12)” замењују се речима: „1) до 12а)”.

Члан 6.

Чл. 67. - 76. и члан 77. бришу се.

Члан 7.

У члану 82. став 2. реч: „Савет”, замењује се речима: „Управни одбор”.

Члан 8.

У члану 14, члану 17. став 3, члану 18. став 2, члану 19. став 3, члану 21. став 2, члану 42. став 2. и члану 44. став 2. речи: „Републичка агенција за поштанске услуге” замењују се речју: „Агенција”.

Члан 9.

Даном ступања на снагу овог закона престаје са радом Републичка агенција за поштанске услуге.

Регулаторна агенција за електронске комуникације и поштанске услуге преузме права, обавезе, предмете, послове, опрему, средства за рад, архиву, запослене и постављена лица у Републичкој агенцији за поштанске услуге, у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 10.

Поштански оператори су дужни да своје пословање ускладе са одредбама овог закона, у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 11.

Прописи за спровођење овог закона донеће се у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења прописа из става 1. овог члана примењиваће се важећи прописи, ако нису у супротности са овим законом.

Члан 12.

Поступци започети до дана ступања на снагу овог закона окончаће се по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона.

Члан 13.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. став 1. тачка 13. Устава Републике Србије, којим је прописано да Република Србија уређује и обезбеђује режим и безбедност у свим врстама саобраћаја.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА

Основни разлог за доношење овог закона је припајање Републичке агенције за поштанске услуге, која је основана Законом о поштанским услугама („Службени гласник РС”, број 18/05), Републичкој агенцији за електронске комуникације, која је основана Законом о електронским комуникацијама („Службени гласник РС”, бр. 44/10 и 6/13-УС). Ова организациона промена треба да допринесе рационализацији и већој ефикасности у раду регулаторних тела у области електронских комуникација и поштанских услуга.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Члан 1.

У члану 9. став 2. Закона о поштанским услугама у складу са основним разлогом за доношење овог закона предвиђено је да минимум радног времена јединица поштанске мреже јавног поштанског оператора утврђује агенција надлежна за електронске комуникације и поштанске услуге.

Члан 2.

Чланом 2. после члана 11. додаје се нови члан 11а који се односи на друге делатности које јавни поштански оператор може обављати, као и на то да се послови са међународним путницама могу вршити у динарима и ефективном страном новцу.

Наиме, у члану 24. став 2. Закона о осигурању („Службени гласник РС”, бр. 55/04, 70/04-исправка, 61/05-др. закон, 85/05-др. закон, 101/07, 63/09-УС, 107/09, 99/11 и 119/12) је прописано да послове посредовања и осигурања може да обавља и правно лице на основу посебног закона и сагласности Народне банке Србије да испуњава услове о кадровској и техничкој оспособљености прописане Законом о осигурању.

У члану 39. Закона о девизном пословању („Службени гласник РС”, 62/06, 31/11 и 119/12) је утврђено да мењачке послове могу да обављају банке и резидент - привредни субјект који мењачке послове обавља на основу посебног закона којим се уређује његова делатност.

Сходно наведеном, у Закону о системима веза („Службени гласник РС”, бр. 38/91, 41/91-исправка, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон и 20/97) је прописано да ово јавно предузеће може да обавља послове платног промета, мењачке послове и друге послове утврђене Статутом предузећа. Имајући у виду да ове одредбе престају да важе доношењем одлуке о оснивању јавног поштанског оператора, а Одлука о усклађивању пословања Јавног предузећа ПТТ саобраћаја „Србија” са Законом о јавним предузећима („Службени гласник РС”, број 70/13) у којој је у члану 4. утврђено да је ово јавно

предузеће јавни поштански оператор у смислу Закона о поштанским услугама, указала се потреба за изменом закона у овом погледу.

Члан 3.

У члану 3. измењен је члан 62. у погледу овлашћења и надлежности у области поштанских услуга. Прецизирано је да овлашћења и надлежности у области поштанских услуга поред осталих, има и агенција надлежна за електронске комуникације и поштанске услуге.

Члан 4.

У члану 4. брише се члан 65. јер преласком надлежности на агенцију надлежну за електронске комуникације и поштанске услуге престаје да постоји Републичка агенција за поштанске услуге.

Члан 5.

Чланом 5. у члану 66. став 1. додате су нове тачке, којима су прецизиране надлежности агенције.

Члан 6.

Чланом 6. брисани су чл. 67. - 76. и члан 77. јер преласком надлежности на агенцију надлежну за електронске комуникације и поштанске услуге престаје да постоји Републичка агенција за поштанске услуге.

Члан 7.

Чланом 7. у члану 82. став 2. реч „Савет” замењен је речима „Управни одбор”.

Члан 8.

У члану 14, члану 17. став 3, члану 18. став 2, члану 19. став 3, члану 21. став 2, члану 42. став 2. и члану 44. став 2. речи Републичка агенција за поштанске услуге замењује се речју Агенција.

Члан 9.

Чланом 9. прописано је да ступањем на снагу овог закона престаје са радом Републичка агенција за поштанске услуге, као и да права, обавезе, средства, документацију и запослене, преузима Регулаторна агенција за електронске комуникације и поштанске услуге у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 10.

Чланом 10. предвиђена је обавеза оператора да у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона ускладе своје пословање са одредбама овог закона.

Члан 11.

У члану 11. предвиђено је да ће се прописи за спровођење овог закона донети у року од три месеца од дана ступања овог закона на снагу, као и да ће се до доношења нових прописа примењивати важећи прописи.

Члан 12.

У члану 12. прописано је да се да ће се започети поступци окончати по прописима који су важили у тренутку ступања на снагу овог закона.

Члан 13.

У члану 13. прописано је да ће се овај закон објавити у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Доношење овог закона по хитном поступку предлаже се у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст), имајући у виду хитност за успостављање рада и проширење надлежности Републичке агенције за електронске комуникације која даном ступања на снагу закона о изменама и допунама Закона о електронским комуникацијама наставља са радом као Регулаторна агенција за електронске комуникације и поштанске услуге, а која преузима, између осталог, права, обавезе и предмете Републичке агенције за поштанске услуге, чиме ће се спречити штетне последице на рад ове организације и максимизирати ефекти уштеде буџетских средстава у текућој години.

VI. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ВАЖЕЋЕГ ЗАКОНА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Члан 9.

Поштански оператор је дужан да, у складу са потребама корисника, одреди и на уобичајен начин истакне радно време са корисницима поштанских услуга.

Минимум радног времена јединица поштанске мреже јавног поштанског оператора утврђује ~~Републичка агенција за поштанске услуге~~ АГЕНЦИЈА НАДЛЕЖНА ЗА ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ И ПОШТАНСКЕ УСЛУГЕ (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ ТЕКСТУ: АГЕНЦИЈА) у складу са потребама корисника.

Члан 11а

ЈАВНИ ПОШТАНСКИ ОПЕРАТОР, ПОРЕД ПОШТАНСКИХ УСЛУГА, МОЖЕ ОБАВЉАТИ И ДРУГЕ ДЕЛАТНОСТИ, И ТО:

- 1) ЗАСТУПАЊЕ У ОСИГУРАЊУ, У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈУ ПОСЛОВИ ОСИГУРАЊА;
- 2) МЕЊАЧКЕ ПОСЛОВЕ, У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ ДЕВИЗНО ПОСЛОВАЊЕ;
- 3) ПОСЛОВЕ У ВЕЗИ СА МЕЂУНАРОДНИМ УПУТНИЦАМА У ДИНАРИМА И ЕФЕКТИВНОМ СТРАНОМ НОВЦУ, У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ ДЕВИЗНО ПОСЛОВАЊЕ;
- 4) ДРУГЕ ДЕЛАТНОСТИ У СКЛАДУ СА ОСНИВАЧКИМ АКТОМ И СТАТУТОМ.

Члан 14.

Информације о условима који се тичу доступности универзалне поштанске услуге, врстама услуга, њиховим посебним карактеристикама, поштаринама и прописаним стандардима квалитета објављује ~~Републичка агенција за поштанске услуге~~ АГЕНЦИЈА у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Члан 17.

Универзална поштанска услуга се обавља сваки радни дан, а не мање од пет дана у недељи, осим у случајевима државних и верских празника, више силе и угрожености здравља и сигурности запослених код оператора.

Обављање појединих услуга из домена универзалне поштанске услуге може се прекинути или обуставити у циљу заштите јавног интереса и другим случајевима предвиђеним законом.

~~Републичка агенција за поштанске услуге~~ АГЕНЦИЈА може, у посебним околностима и географским условима, да одреди другачије обављање универзалне поштанске услуге.

Члан 18.

Поделу доставних подручја јединица поштанске мреже на којима се обавља универзална поштанска услуга одређује јавни поштански оператор тако да обухвати сва насељена места у земљи, и то:

- 1) уже доставно подручје јединице поштанске мреже на коме се универзална поштанска услуга обавља на начин из члана 17. овог закона;
- 2) шире доставно подручје јединице поштанске мреже на коме се универзална поштанска услуга обавља најмање два пута недељно;
- 3) најшире доставно подручје јединице поштанске мреже на коме се универзална поштанска услуга обавља најмање једном недељно.

~~Републичка агенција за поштанске услуге~~ АГЕНЦИЈА, на предлог даваоца универзалне поштанске услуге, утврђује и доставна подручја која обухватају територије где нема становника са пребивалиштем, односно, на којима не постоји обавеза обављања универзалне поштанске услуге.

Члан 19.

Резервисане поштанске услуге обухватају:

- 1) пријем и/или пренос и/или уручење писмоносних пошиљака, до утврђеног лимита по маси и цени;
- 2) пријем и/или пренос и/или исплату упутница у класичној и електронској форми.

Резервисаном поштанском услугом сматра се и пријем и/или пренос и/или уручење писмена у судском, управном и прекршајном поступку, без обзира на лимите.

Лимите по маси и цени из става 1. овог члана утврђује ~~Републичка агенција за поштанске услуге~~ АГЕНЦИЈА уз сагласност Владе Републике Србије, при чему они не могу бити већи од 350 грама и петоструког износа поштарине за писмо прве стопе тежине и најбржег степена преноса.

Резервисане поштанске услуге обавља јавни поштански оператор.

Члан 21.

Тарифни ставови из области универзалне поштанске услуге морају бити јединствени.

Тарифне ставове утврђује ~~Републичка агенција за поштанске услуге АГЕНЦИЈА~~.

Члан 42.

На доставном подручју јединице поштанске мреже инвеститори, односно власници стамбених зграда, станова и пословних објеката дужни су да на улазу у стамбену зграду, пословни објекат, двориште или на други начин, у договору са јавним поштанским оператором, поставе кућне сандучиће. одржавање кућних сандучића је обавеза власника односних објеката.

Кућни сандучићи морају да буду пројектовани према техничким условима које прописује ~~Републичка агенција за поштанске услуге АГЕНЦИЈА~~ и постављени на начин који омогућава сигурно уручење поштанских пошиљака.

Члан 44.

Поштански оператор је дужан да квалитетно и на прописан начин обавља поштанске услуге.

Минималне стандарде квалитета утврђује ~~Републичка агенција за поштанске услуге АГЕНЦИЈА~~.

Члан 62.

~~Овлашћења и надлежности у области поштанских услуга, остварује Влада, министарство надлежно за послове поштанских услуга (у даљем тексту: Министарство) и Републичка агенција за поштанске услуге, као и овлашћени јавни поштански оператор.~~

ОВЛАШЋЕЊА И НАДЛЕЖНОСТИ У ОБЛАСТИ ПОШТАНСКИХ УСЛУГА ОСТВАРУЈУ:

- 1) ВЛАДА;
- 2) МИНИСТАРСТВО НАДЛЕЖНО ЗА ПОСЛОВЕ ПОШТАНСКИХ УСЛУГА (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: МИНИСТАРСТВО);
- 3) АГЕНЦИЈА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ, ОДНОСНО, ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ПОШТАНСКЕ УСЛУГЕ;
- 4) ОВЛАШЋЕНИ ЈАВНИ ПОШТАНСКИ ОПЕРАТОР.

Члан 65.

~~Оснива се Републичка агенција за поштанске услуге (у даљем тексту: Агенција).~~

~~Агенција је независан регулаторни орган.~~

~~Агенција је самостални правни субјект и функционално је независана од било ког државног органа, као и од свих организација и лица која се баве поштанским услугама.~~

~~Агенција је дужна да својим деловањем, у складу са овим законом, омогући конкуренцију и сопреди сваки вид монополског деловања на тржишту поштанских услуга.~~

Члан 66.

Агенција:

- 1) ~~донеси опште услове за обављање поштанских услуга, стандарде квалитета у обављању поштанских услуга и прати њихову примену;~~

ДОНОСИ ОПШТЕ УСЛОВЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОШТАНСКИХ УСЛУГА, ПРОПИСУЈЕ ПАРАМЕТРЕ КВАЛИТЕТА ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОШТАНСКИХ УСЛУГА, ПРОПИСУЈЕ МИНИМАЛНИ КВАЛИТЕТ У ОБАВЉАЊУ УНИВЕРЗАЛНЕ ПОШТАНСКЕ УСЛУГЕ И ПРАТИ ЊИХОВУ ПРИМЕНУ;

2) утврђује, уз сагласност Владе, лимите по маси и цени за резервисане поштанске услуге;

3) утврђује време трајања ексклузивног обављања резервисаних поштанских услуга;

4) даје сагласност на посебне услове за обављање поштанских услуга;

5) прописује ближе услове из члана 80. став 5. овог закона;

6) издаје и одузима лиценце поштанским операторима за обављање универзалне поштанске услуге;

7) издаје и одузима одобрења поштанским операторима за обављање нерезервисаних поштанских услуга;

8) води регистар издатих дозвола поштанским операторима;

9) утврђује висину трошкова за издавање лиценце, односно одобрења и висину годишње накнаде за обављање поштанских услуга, као и рокове за измирење обавеза плаћања;

10) прати да ли се поштански оператори придржавају услова садржаних у издатим лиценцама, односно одобрењима, а у случају повреда тих услова или одредаба овог закона, предузима мере из своје надлежности;

11) одређује тарифне ставове за универзалну поштанску услугу;

12) утврђује методологију формирања цена за универзалну поштанску услугу;

12а) УТВРЂУЈЕ НАЧИН И УСЛОВЕ ПРИСТУПА ПОШТАНСКОЈ МРЕЖИ ЈАВНОГ ПОШТАНСКОГ ОПЕРАТОРА И ВОДИ РЕГИСТАР ЗАКЉУЧЕНИХ УГОВОРА;

13) предузима мере у циљу унапређења конкуренције на тржишту поштанских услуга;

14) прати рад поштанских оператора по примедбама, односно приговорима корисника;

15) прати развој у области поштанских услуга;

16) прикупља информације, формира и одржава базу података од значаја за област поштанских услуга и редовно објављује податке;

17) остварује међународне контакте у области поштанске регулативе, ако законом није другачије одређено;

18) обезбеђује јавност у раду;

19) доноси пословник о свом раду;

20) обавља и друге послове утврђене законом.

Акта из става 1. тач. 1), 2), 3), 5), ~~9) и 11)~~ 9), 11) И 12А) овог члана, Агенција објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Послове из става 1. тач. ~~1) до 12)~~ 1) ДО 12А) овог члана, Агенција обавља као поверене послове.

~~Члан 67.~~

~~Агенција има својство правног лица, које стиче уписом у регистар.~~

~~Агенција послује по прописима о јавним службама.~~

~~Орган Агенције је Савет, који доноси све одлуке из надлежности Агенције.~~

~~Агенцију представља и заступа председник Савета, а у случају његове спречености, Агенцију засаступа заменик председника Савета.~~

~~Председник Савета, односно заменик председника савета када врши његову функцију, може, у целини или делимично, пренети функцију заступања Агенције другом члану Савета, само на основу одлуке Савета.~~

~~За обављање појединих стручних послова из своје надлежности, Агенција може ангажовати друга домаћа или стране правна или физичка лица~~

~~Члан 68.~~

~~Агенцијом управља Савет.~~

~~Савет има пет чланова које бира и разрешава Народна скупштина.~~

~~Мандат чланова Савета траје шест година, с тим што за два члана првог изабраног савета мандат траје шест година, а за остале четири године. Председника и заменика председника Савета бирају чланови Савета из својих редова.~~

~~Чланови Савета су у радном односу по основу свог избора у Савет.~~

~~Савет доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова Савета.~~

~~Рад Савета је јаван.~~

~~Влада може поднети предлог Народној скупштини за опозив Савета у случају неизвршавања обавеза прописаних у члану 66. и 74. овог закона.~~

~~Члан 69.~~

~~За чланове Савета могу се бирати само лица која имају одговарајућа стручна знања и искуство из области поштанских услуга.~~

~~За чланове Савета не могу се бирати лица која су осуђивана на казну затвора за кривично дело злоупотребе службеног положаја, преваре, корупције, крађе или другог кривичног дела које их чини недостојним за обављање ових функција, народни посланици, као ни посланици у скупштини аутономне покрајине, одборници, друга изабрана и постављена лица, нити функционери у органима политичких странака и других политичких организација или лица која стекну директни или индиректни удео у власништву код оператора поштанских услуга.~~

~~Предлог за избор чланова Савета, Влада утврђује на основу кандидатуре коју подносе Министарство, одговарајуће научне институције, као и регистрована удружења поштанских оператора и/или корисника.~~

~~Члан 70.~~

~~Чланови Савета бирају се најкасније 60 дан пре истека мандата претходних чланова савета. У случају да избор чланова Савета не буде извршен до истека мандата претходних чланова Савета, претходни чланови савета настављају да обављају функције до избора нових чланова Савета.~~

~~Члан 71.~~

~~Народна Скупштина може разрешити члана Савета само у следећим случајевима:~~

~~1) ако је због болести или другог разлога неспособан да обавља дужност дуже од шест месеци у континуитету;~~

~~2) ако буде првоснажно осуђен на казну затвора за кривично дело злоупотребе службеног пиоложаја, преваре, корупције, крађе или другог кривичног дела које га чини недостојним за обављање функције;~~

~~3) ако својим деловањем предузима радње које су у супротности са одредбама овог закона;~~

~~4) ако стекне директни или индиректни удео у власништву код оператора поштанских услуга;~~

~~5) ако буде изабран или постављен у смисли члана 69. став 2. овог закона;~~

~~6) ако постане функционеру органима политичких странака и других политичких организација;~~

~~7) ако се утврди да је у току трајања мандата повредио правила о сукобу интереса, утврђена законом.~~

~~Предлог за разрешење чланова Савета подноси Влада или Савет.~~

~~Члан 72.~~

~~Савет доноси статут Агенције којим се, између осталог утврђује унутрашња организација и начин рада Агенције.~~

~~На статут Агенције сагласност даје Влада.~~

~~Члан 73.~~

~~Преседник Савета:~~

~~1) организује и руководи радом Савета;~~

~~2) извршава одлуке Савета;~~

~~3) представља и заступа Агенцију;~~

~~4) има овлашћења директора у остваривању права, обавеза и одговорности по основу рада.~~

~~Члан 74.~~

~~Финансирање Агенције врши се у складу са финансијским планом који за сваку годину доноси Савет,~~

~~Финансијским планом утврђује се укупни приходи и расходи Агенције, укључујући и резерве за непредвиђене издатке, као и елементи за целовито сагледавање политике зарада и запослености у Агенцији.~~

~~Финансијски план се доноси најкасније до 15 децембра текуће године за наредну годину.~~

~~На финансијски план из става 1. овог члана сагласност даје Влада.~~

~~Сви обрачуни прихода и расхода Агенције подлежу годишњој ревизији од стране независног овлашћеног ревизора. Обрачуни се обављају најкасније три месеца по завршетку финансијске године.~~

~~Независног овлашћеног ревизора одређује Савет Агенције, у складу са законом.~~

~~За прву годину рада Агенције, средставсе обезбеђују из буџетске резерве у виду краткорочне позајмице, у складу са законом.~~

~~За прву годину рада Агенције, средства се обезбеђују из буџетске резерве у виду краткорочне позајмице, у складу са законом, а на основу финансијског плана на који сагласност даје Влада, којим се утврђује и динамика враћања средстава у буџет из редовних прихода Агенције.~~

~~Члан 75.~~

~~Плата председника Савета не може бити већа од плате председника радног тела Народне скупштине Републике Србије, а плата чланова Савета не може бити већа од плате народног посланика у Народној скупштини Републике Србије, исплаћене у претходном месецу.~~

~~Члан 76.~~

~~Савет Агенције подноси Народној скупштини годишњи извештај о својим активностима који нарочито обухвата:~~

- ~~1) развој поштанских услуга у Републици Србији;~~
- ~~2) примену принципа политике у области поштанских услуга;~~
- ~~3) достигнути ниво реализације универзалне поштанске услуге са проценом степена задовољења потреба корисника;~~
- ~~4) извештај о дозволама издатим операторима и условима обављања поштанских услуга на основу њих.~~

~~Члан 76а~~

~~Поштански оператори и Агенција дужни су да на захтев Министарства и/или Агенције достављају податке у вези са обављањем поштанских услуга у утврђеним роковима.~~

~~Члан 77.~~

~~Одлука Савета којима се решава о правима и обавезама поштанских оператора и корисника су коначне.~~

~~Против одлука Савета може се покренути управни спор.~~

~~Члан 82.~~

~~Поштански оператор плаћа Агенцији трошкова за издавање дозволе и годишњу накнаду за обављање поштанских услуга.~~

~~Трошкови за издавање дозволе одређује Савет УПРАВНИ ОДБОР Агенције, с тим што ти трошкови не могу прећи износ од 200 евра у динарској противвредности.~~

~~Годишња накнада за обављање поштанских услуга утврђује се у висини до 0, 5% од оствареног прихода поштанског оператора у обављању поштанских услуга, а у складу са финансијским планом.~~

~~Средства остварена од годишње накнаде за обављање поштанских услуга користи се за финансирање рада Агенције.~~

VII. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ПРОПИСА

Област обављања поштанских услуга уређена је Законом о поштанским услугама („Службени гласник РС”, бр. 18/05 и 30/10), који је делимично усклађен са релевантним прописима Европске уније који уређују ову област.

Измене и допуне важећег Закона нужне су, примарно, ради стварања правног основа за спровођење припајања Републичке агенције за поштанске услуге - РАПУС, која је основана Законом о поштанским услугама („Службени гласник РС”, број 18/05), Републичкој агенцији за електронске комуникације - РАТЕЛ, која је основана Законом о електронским комуникацијама („Службени гласник РС”, бр. 44/10 и 6/13-УС).

Припајање Републичке агенције за поштанске услуге Републичкој агенцији за електронске комуникације је оправдано следећим разлозима:

Директиве Европске уније предвиђају обавезно постојање независних регулаторних тела у поменутиим областима. Полазећи од постојећих институционалних решења у земљама Европске уније, као и у земљама у окружењу, изузев Босне и Херцеговине и Македоније, а имајући у виду неопходност остварења уштеда, указујемо на то да се ове делатности у поменутиим земљама обављају унутар једне агенције.

Наведене агенције функционишу у систему доделе дозвола операторима, а њихов рад се финансира средствима обезбеђеним по основу наплаћених накнада од оператора.

Када је реч о постојећој организацији Републичке агенције за поштанске услуге, Савет, који има 5 чланова, је именovala Народна скупштина. Од осталих 12 запослених, 8 је ангажовано на обављању општих послова, а 4 запослених је ангажовано на пословима који су у функционалној делатности Републичке агенције за поштанске услуге.

Предложеним припајањем обезбедило би се повезивање две стручно регулаторне функције сродних циљева и активности у један правни субјективитет, са посебним освртом на нужност обезбеђења рационализације трошкова рада.

На основу регулаторног оквира, регуларно тело треба да, својим деловањем, подстакне развој лојалне конкуренције, као и да омогући успостављање потпуне либерализације тржишта поштанских услуга, односно електронских комуникација, обезбеђујући стварање стабилног регулаторног окружења, које је у директној вези са даљим одрживим и стабилним развојем оба сектора увођењем нових услуга, заштитом права корисника, као и стварањем конкурентног окружења за операторе.

Начин функционисања новоосноване агенције требало би да буде устројен на равноправном статусу обе функције, са подједнаком заступљеношћу стручних служби, без довођења у доминантан положај ниједне од ових функција. Наиме, послови из делокруга рада Републичке агенције за поштанске услуге требало би да буду систематизовани у оквиру посебног сектора, уз преузимање постојећих запослених (укључујући и чланове Савета), на одговарајућа радна места у складу са образовним профилем, радним искуством, способностима и вештинама.

Изменама и допунама важећег Закона о поштанским услугама извршиће се додатна појашњења термилошке природе која имају за циљ да се омогући његово потпуније тумачење и ефикаснија примена, док измене и допуне у делу којим се прецизније уређују надлежности проширене регулаторне агенције у сегменту поштанских услуга имају за циљ успостављање ефикаснијег система регулисања ове области. Поред наведеног, изменама и допунама важећег Закона створиће се правна могућност јавном поштанском оператору да поред поштанске делатности, обавља и друге делатности.

1. На кога ће и како ће највероватније утицати решења у закону

У ширем смислу, предложена законска решења ће остварити утицај на:

1) развој националног правног система, а полазећи од неопходности спровођења одговарајућих активности у правцу даље хармонизације националних прописа са правним тековинама Европске уније у оквиру процеса европских интеграција. Наиме, новим законским решењима, првенствено, правно-институционалног оквира регулисања поштанског тржишта, оствариће се напредак ка сличним решењима у другим европским земљама;

2) поштанске операторе јер ће им бити омогућен приступ поштанској мрежи јавног поштанског оператора, који је дефинисан последњом поштанском директивом (Directive 2008/06/EC), а која прописује обавезу држава чланица ЕУ да кориснику и даваоцу/даваоцима поштанских услуга обезбеде приступ поштанској мрежи под транспарентним и недискриминаторним условима. Омогућавањем приступа поштанској мрежи јавног поштанског оператора стварају се услови за ефикаснији развој конкуренције и појаву нових давалаца универзалне поштанске услуге. Отварањем могућности приступа, приватним операторима се даје приступ и другим сегментима поштанског тржишта, поред комерцијалног. На овај начин поштанским операторима се отварају нове могућности, али се и додају нове обавезе у погледу квалитета и евентуалног пружања дела универзалног сервиса;

3) јавног поштанског оператора, којем ће се путем овог закона обезбедити правни основ да, поред поштанске делатности, обавља и друге делатности, и то: заступање у осигурању, мењачке послове, послове платног промета и друге делатности у складу са својим оснивачким актом и статутом. У Закону о системима веза („Службени гласник РС”, бр. 38/91, 41/91-исправка, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон и 20/97) је прописано да јавни поштански оператор може да обавља послове платног промета, мењачке послове и друге послове утврђене Статутом предузећа. Имајући у виду да ове одредбе престају да важе доношењем одлуке о оснивању јавног поштанског оператора, а Одлука о усклађивању пословања Јавног предузећа ПТТ саобраћаја „Србија” са Законом о јавним предузећима („Службени гласник РС”, број 70/13) у којој је у члану 4. утврђено да је ово јавно предузеће јавни поштански оператор у смислу Закона о поштанским услугама, указала се потреба за изменом закона у овом погледу.

4) кориснике поштанских услуга, којима ће се понудити институционално побољшан систем уређења односа у поштанском окружењу на релацији држава-регулатор-поштански оператор, као и конкурентни портфолио нових услуга од стране јавног поштанског оператора.

2. Какве трошкове ће примена закона створити грађанима и привреди (нарочито малим и средњим предузећима)

Овим изменама и допунама Закона о поштанским услугама, поред стварања правног оквира за спровођење предложеног припајања, успоставља се правни основ према коме јавни поштански оператор може да обавља и друге делатности, осим делатности поштанских услуга, а што је раније било прописано Законом о системима веза. Другим речима, то што ће јавни поштански оператор пружати и нове услуге у области финансијских услуга створиће трошкове са аспекта корисника, у смислу плаћања одређених провизија за коришћење ових услуга. Поред наведеног, обављање ових услуга вршиће се на основу интерних процедура јавног поштанског оператора, које ће бити усклађене са релевантном финансијском регулативом, као и у случају пружања ових услуга од стране финансијских институција и других субјеката.

Са становишта јавног поштанског оператора, увођење раније поменутих финансијских услуга условљава одређене трошкове за чију накнаду су планирана средства у Програму пословања за 2014. годину.

Према поменутом годишњем планском документу, када је реч о мењачким пословима, Пореска управа је дала сагласност да радници јавног поштанског оператора не морају да пролазе процедуру лиценцирања за мењачке послове. Такође, планира се набавка софтвера за мењачке послове, као и набавка машина за контролу исправности новца. Према плану инвестиција јавног поштанског оператора, предвиђена је набавка опреме за мењачке послове у вредности од 3.835.000 динара, као и уређаја за проверу исправности новчаница у вредности од 2.040.000 динара, док набавка софтвера за унапређење поштанско-финансијских услуга износи 84.000.000 динара.

У вези са пословима у области осигурања, јавни поштански оператор је прибавио сагласност од Народне банке Србије да може пружати услуге заступања у осигурању уз обавезно лиценцирање запослених на тим пословима. У 2014. години, планирано је да јавни поштански оператор изабере пословног партнера (осигуравајућу кућу).

Увођење ових услуга изискује пројектовано повећање извршилаца. Према планираној динамици запошљавања, по основу развоја услуга и проширења капацитета, предвиђен је пријем 31 извршиоца.

При томе, посебно истичемо да ће се законом предвидети нова надлежност регулаторне агенције у вези са утврђивањем начина и услова приступа поштанској мрежи јавног поштанског оператора и вођењем регистра закључених уговора, као и прописивањем параметара квалитета за обављање поштанских услуга и прописивањем минималног квалитета у обављању универзалне поштанске услуге.

3. Да ли су позитивне последице доношења закона такве да оправдавају трошкове које ће он створити

Предложена законска решења ће имати позитиван утицај како на све субјекте (физичка и правна лица) који имају интереса за обезбеђење правног оквира за унапређење регулација поштанског система, тако и на све органе задужене за спровођење права.

Оправданост доношења предложених законских решења произилази из вишеструких позитивних ефеката, односно очекиваних користи у примени, како за привреду и грађане, тако и за државу и јавног поштанског оператора.

Повезивањем двеју области сличних циљева и послова обезбедиће се, пре свега, трошкова ефикасност. Даље, створиће се услови за остварење оптимизације организације рада и пословања регулаторне агенције, унапређење политике стратешког и оперативног одлучивања и заједничко деловање по решавању повезаних питања на основу примене установљених механизма унутар једног система. Такође, даће се допринос подстицању развоја конкурентних односа на тржишту.

Са друге стране, полазећи од актуелног глобалног тренда уласка јавних поштанских оператора на финансијска тржишта, уз препознавање потенцијала њихове улоге и значаја присуства на истим, значајно је пружити правно-институционалну подршку јавном поштанском оператору у том погледу. Наиме, наступом на поменутих тржиштима јавни поштански оператор, уз коришћење расположиве поштанске мреже, инфраструктуре и ресурса, може остварити значајан профит, док држава оваквом стратегијом и политиком пословања

оператора, испуњава своју улогу у смислу подржавања финансијске инклузије. Затим, привреда и грађани, а имајући у виду разуђену мрежу јавног поштанског оператора, биће у прилици да основне финансијске услуге користе по конкурентским ценама и задовољавајућем квалитету.

4. Да ли се законом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција

Предложени закон не уређује област оснивања привредних субјеката. Међутим, будући да су сва предложена решења у функцији јачања правне сигурности носилаца права, то су ова решења у исто време у функцији подстицања тржишне конкуренције. У том смислу, у повољним тржишним и економским условима уопште, овај закон би, иако на индиректан начин, у великој мери допринео стварању нових привредних субјеката.

5. Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о закону

У складу са Пословником Владе, Министарство трговине, туризма и телекомуникација (у даљем тексту: Министарство) је, у периоду од 29. новембра до 20. децембра 2013. године, спровело јавну расправу у циљу прибављања мишљења стручне и шире јавности о Нацрту закона о изменама и допунама Закона о поштанским услугама. С тим у вези, Министарство је организовало и јавне консултације у вези разматрања предложеног текста Нацрта закона о изменама и допунама Закона о поштанским услугама и Нацрта закона о изменама и допунама Закона о електронским комуникацијама 9. децембра 2013. године на Грађевинском факултету у Београду, на којима су узеле учешће све заинтересоване стране (представници Републичке агенције за поштанске услуге, Републичке агенције за електронске комуникације, јавног поштанског оператора, Канцеларије повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности у Републици Србији итд.), као и стручна и шира јавност.

У наведеном периоду све заинтересоване стране имале су прилику да изнесу своје сугестије, коментаре и примедбе на Нацрт закона о изменама и допунама Закона о поштанским услугама постављањем питања на спроведеним јавним консултацијама, као и достављањем предлога електронским и писменим путем.

Достављени материјал Министарство је објавило на својој интернет страници и исти је детаљно размотрен од стране Радне групе за израду Нацрта закона о изменама и допунама Закона о поштанским услугама.

Наиме, сугестија која је упућена од стране Републичке агенције за поштанске услуге, као и иста сугестија господина Марка Матовића, које се односила на измену формулације садржане у члану 7. Нацрта у коме се наводи да се „преузимају запослени у стручним службама Агенције” у формулацију да ће се „преузимају сви запослени Агенције“ прихваћена је, имајући у виду да предложено прецизније дефинише намеру предлагача да сви запослени Републичке агенције за поштанске услуге буду преузети од стране новоствореног регулатора.

Поред наведеног, прихваћене су и сугестије господе Милић и Гезовић да се предложена надлежност новонасталог регулатора по питању утврђивања начина и услова приступа мрежи јавног поштанског оператора допуни са активношћу вођења регистара закључених уговора, имајући у виду да је ово решење предложено и у релевантним поштанским директивама ЕУ у циљу обезбеђења транспарентности пословања јавног поштанског оператора и с тим у вези, ова формулација је укључена у члан 5. достављеног Нацрта: „После

тачке 12. додаје се нова тачка 12а. која гласи: 12а) утврђује начин и услове приступа поштанској мрежи јавног поштанског оператора и води регистар закључених уговора”. Такође је прихваћена и сугестија у вези измене члана 6б. став 1. тачка 1. „доноси опште услове за обављање поштанских услуга, прописује параметре квалитета за обављање поштанских услуга, прописује минимални квалитет у обављању универзалне поштанске услуге и прати њихову примену”, имајући у виду да су на овај начин прецизније дефинисане надлежности регулатора које се односе на стандарде квалитета у обављању поштанских услуга. Остале сугестије нису прихваћене с обзиром да се нису односиле на текст Нацрта или су биле у супротности са националним законодавством, као што је нпр. предлог да регулаторна агенција спроводи стручни надзор над применом закона.

Прихваћена је и иницијатива јавног поштанског оператора која је преточена у члан 2. достављеног Нацрта, имајући у виду значај исте у циљу задовољења потреба грађана за сигурним и приступачним поштанско-финансијским услугама, у складу са услугама које се пружају у државама чланицама Европске уније. Наиме, указала се потреба за изменом закона, имајући у виду да су одредбе Закона о системима веза („Службени гласник РС”, бр. 38/91, 41/91-исправка, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон и 20/97) којима је прописано да јавно предузеће односно јавни поштански оператор може да обавља послове платног промета, мењачке послове и друге послове утврђене Статутом предузећа, престале да важе доношењем Одлуке о усклађивању пословања јавног предузећа ПТТ саобраћаја „Србија” са Законом о јавним предузећима, („Службени гласник РС”, број 70/13), а у којој је у члану 4. утврђено да је наведено јавно предузеће јавни поштански оператор у смислу Закона о поштанским услугама. С тим у вези, било је неопходно да се чланом 2. после члана 11. дода нови члан 11а. који се односе на друге делатности које јавни поштански оператор може обављати, као и на то да се послови са међународним упутницама могу вршити у динарима и ефективном страном новцу. У вези са наведеним, у члану 24. став 2. Закона о осигурању („Службени гласник РС”, бр. 55/04, 70/04-исправка, 61/05-др. закон, 85/05-др. закон, 101/07, 63/09-УС, 107/09, 99/11 и 119/12) је прописано да послове посредовања и осигурања може да обавља и правно лице на основу посебног закона и сагласности Народне банке Србије да испуњава услове о кадровској и техничкој оспособљености прописане Законом о осигурању. Потребно је напоменути и да је чланом 39. Закона о девизном пословању („Службени гласник РС”, бр. 62/06, 31/11 и 119/12) утврђено да мењачке послове могу да обављају банке и резидент - привредни субјект који мењачке послове обавља на основу посебног закона којим се уређује његова делатност. На тај начин, омогућило би се да јавни поштански оператор настави спровођење послова који су били прописани горенаведеним укинутим одредбама. Поред наведеног, битно је навести и следеће чињенице: 1) Пошта Србије има мрежу развијенију од банкарске посебно у градским срединама; 2) Пошта Србије као јавни поштански оператор са међународно преузетом обавезом пружања универзалне поштанске услуге на целокупној територији Републике Србије добро познаје друштвене заједнице и њихове потребе; 3) Сprovedена истраживања показују да грађани услуге Поште Србије оцењују као сигурне и приступачне; 4) Препоруке Савета Европе дате Влади Републике Србије у циљу интензивнијег укључивања јавног поштанског оператора у спровођење финансијске инклузије становништва Републике Србије и чиме би се допринело развоју земље (Technical paper: Research and feasibility study of the formal money transfer sector and alternative remittance in Serbia-Mr Terence Donovan, Council of Europe, јул 2013.); 5) Препоруке експерата Светског поштанског савеза донете на Глобалном форуму о развоју социјалне инклузије, одржаном у Женеви од 24-25.

октобра 2013. године, којим се истиче неопходност преузимања водеће улоге у развоју финансијске инклузије на територији држава чланица од стране њихових јавних поштанских оператора

(<http://www.upu.int/fileadmin/documentsFiles/activities/financialInclusion/publicationGlobalPanoramaFinancialInclusionEn.pdf>); 6) Влада Републике Србије је ратификовала акта Светског поштанског савеза којима се прописује обавеза јавних поштанских оператора да пружају међународне поштанско-финансијске услуге; 7) Број филијала банака у Србији опада и тренутно постоји велики број насељених места која немају ни једну филијалу банке, због чега су многим грађанима ускраћене поштанско финансијске услуге. С обзиром да постоји више од 650 места која имају јединицу поштанске мреже, а немају филијалу банке, јасно је да би се омогућавањем пружања наведених услуга од стране јавног поштанског оператора наведени проблем решио. Имајући у виду све напред наведено и важност задовољења потреба грађана Републике Србије за квалитетним поштанско-финансијским услугама прихваћена је наведена иницијатива ЈП „Пошта Србије”.

Прихваћене су и сугестије господина Зорана Марковића, које су се односиле на техничку редакцију предложеног текста.

Достављене сугестије господина Дејана Р. Поповића нису прихваћене, имајући у виду да се нису односиле на предложени текст Нацрта закона о изменама и допунама Закона о поштанским услугама.

6. Које ће се мере током примене закона предузети да би се остварило оно што се доношењем закона намерава

1) Примена закона подразумева доношење прописа за спровођење овог закона у року од три месеца од дана ступања на снагу истог. До њиховог доношења примењиваће се важећи прописи, ако нису у супротности са овим законом, док поступци који су започети до дана ступања на снагу овог закона наставиће се по прописима по којима су започети. У том смислу, потребно је донети следећа подзаконска акта: Правилник о приступу поштанској мрежи јавног поштанског оператора и Правилник о стандардима квалитета за обављање универзалне поштанске услуге;

2) Поштански оператори треба да ускладе своје пословање са законом у року од три месеца од дана ступања на снагу истог. Када је реч потребним средствима за обављање других делатности од стране јавног поштанског оператора, исто је образложено у одговору на 2. питање;

3) регулисање поштанског тржишта до именовања чланова органа управљања нове агенције;

4) подела овлашћења и надлежности између различитих ентитета.

Министарство ће периодично информисати јавност о донетим прописима и стручним мишљењима за промену прописа, и објављиваће донета акта ради давања доприноса остваривању циљева дефинисаних доношењем овог закона.